

Úmluva č. 142
o poradenství pro volbu povolání a odborné výchově pro rozvoj lidských zdrojů

Generální konference Mezinárodní organizace práce,

kteřá byla svolána Správní radou Mezinárodního úřadu práce do Ženevy a tam se sešla dne 4. června 1975 na svém šedesátém zasedání,

rozhodnuvši přijmout některé návrhy týkající se rozvoje lidských zdrojů: poradenství pro volbu povolání a výchovy k povolání, které jsou šestým bodem jednacího pořadu zasedání, a

stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,

přijímá dne 23. června 1975 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o rozvoji lidských zdrojů, 1975:

Článek 1

1. Každý členský stát přijme a bude rozvíjet všestrannou a koordinovanou politiku a programy poradenství pro volbu povolání a odborné výchovy, úzce spjaté se zaměstnaností, zejména prostřednictvím veřejných zprostředkovatelen práce.

2. Tato politika a programy mají přihlížet:

- a) k potřebám, možnostem a problémům zaměstnanosti jak na oblastní tak na vnitrostátní úrovni;
- b) ke stupni a úrovni hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje;
- c) k vzájemným vztahům mezi rozvojem lidských zdrojů a jinými hospodářskými, sociálními a kulturními cíli.

3. Tato politika a programy se mají provádět metodami odpovídajícími vnitrostátním podmínkám.

4. Tato politika a programy se mají zaměřit na to, aby jednotlivec byl s to lépe chápat a individuálně nebo kolektivně ovlivňovat pracovní a sociální prostředí.

5. Tato politika a programy mají podněcovat všechny osoby a umožňovat jim na základě rovnosti a bez jakékoli diskriminace rozvíjet a užívat svých pracovních schopností ve svém vlastním zájmu a v souladu se svým vlastním úsilím s přihlédnutím k potřebám společnosti.

Článek 2

Se zřetelem k výše uvedeným cílům každý členský stát vypracuje a bude zdokonalovat otevřené, pružné a vzájemně se doplňující soustavy všeobecného, technického a odborného vzdělání, poradenství pro volbu výchovy a povolání a odborné výchovy, ať už se taková činnost rozvíjí v rámci školské soustavy nebo mimo ni.

Článek 3

1. Každý členský stát postupně rozšíří své soustavy poradenství pro volbu povolání, včetně soustavných informací o stavu zaměstnanosti, aby tak zajistil všestrannou informovanost a

pokud možno co nejširší poradenství pro všechny děti, mladé lidi i dospělé, včetně programů vhodných pro všechny postižené a nezpůsobilé osoby.

2. Takové informace a poradenství se budou týkat volby zaměstnání, odborné výchovy a s nimi souvisejících možností vzdělání, stavu zaměstnanosti a vyhlídek zaměstnání, možností postupu, bezpečnosti při práci a pracovní hygieny a jiných stránek pracovní činnosti v různých odvětvích hospodářské, sociální a kulturní aktivity a na všech stupních odpovědnosti.

3. Tyto informace a poradenství budou doplňovány všeobecnou informací o kolektivních smlouvách a o právech a povinnostech všech zúčastněných stran podle pracovního práva; tato informace se bude poskytovat v souladu s vnitrostátním právem a praxí, s přihlédnutím k příslušným funkcím a úkolům zúčastněných organizací pracovníků a zaměstnavatelů.

Článek 4

Každý členský stát postupně rozšíří, přizpůsobí a sladí své soustavy odborné výchovy tak, aby odpovídaly potřebám mladistvých a dospělých po celý jejich život ve všech úsecích hospodářství, ve všech odvětvích hospodářské činnosti a na všech stupních odborné kvalifikace a odpovědnosti.

Článek 5

Politika a programy poradenství pro volbu povolání a odborné výchovy se budou vypracovávat a provádět ve spolupráci s organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, a pokud je v souladu s vnitrostátním právem a praxí, i s jinými zúčastněnými organizacemi.

Článek 6

Formální ratifikace této úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Článek 7

1. Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

2. Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

3. Pro každý členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Článek 8

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Vypověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán Úmluvou na další desetileté období za podmínek uvedených v tomto článku.

Článek 9

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce zápis všech ratifikací a výpovědí, které mu členové organizace sdělí.

2. Když bude členským státům organizace sdělovat zápis druhé ratifikace, jež mu byla oznámena, generální ředitel upozorní členské státy organizace na datum, kdy tato úmluva nabude účinnosti.

Článek 10

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí generálnímu tajemníkovi Spojených národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné údaje o všech ratifikacích a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Článek 11

Správní rada Mezinárodního úřadu práce, kdykoli to bude považovat za nutné, předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 12

1. Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 8, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti;

b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena ratifikaci.

2. Tato úmluva však zůstane v platnosti ve své formě a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Článek 13

Anglické a francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.